

»Народ« излази свакога дана по подне.

Штампарија се налази у улици Коломбо број 6.

Власник
КРСТА Љ. МИЛЕТИЋ

НАРОД

Рукописи се не враћају.

Огласи и белешке нанлажу се по погодби.

Редакција је у улици Коломбо број 6.

НЕМАЧКА И БАЛКАН

Економска питања су увек заузимала важно место у преокупацији централних држава. Оне и сада чине све могуће напоре да би у овом погледу обезбедиле своју надмоћност за послерата. Германско надзирање ка истоку је већ стара карактеристика ове политике. У том погледу је од особитог интереса рад на Балкану великих немачких банака.

До прошле године велике немачке банке биле су посредно представљене у балканским државама, али у току 1917 оне су основале у Румунији и у Бугарској филијале, које су их непосредно представљале.

У Румунији и у Бугарској имало је до три банке, које раде под контролом великих немачких банака.

Дисконто Гезелшафт и кућа Блајхредер основали су 1897 у Румунији Банку Генерала Романа, која има пет филијала у земљи. У банци Мармарош и Компанија у Букурешту заинтересована је Дармштетер Банк и Берлинер Ханделсгезелшафт.

У Бугарској, Дисконто Гезелшафт и кућа Блајхредер основали су 1905 Кредитну Банку у Софији, која је попела капитал од шест на десет милиона и основала филијалу у Скопљу.

Али прошле године 1 септембра п. н., Дајче Банк основала је под својим сопственим именом филијалу у Софији, а мало потом и

другу у Букурешту. Рад ове друге филијале огромно се развио, нарочито у експлоатацији петролејских извора и упловидби на Дунаву.

Са своје стране, Дрезднер Банк спрема оснивање филијале у Букурешту, која ће се отворити по закључењу мира. Та одлука показује да се Дрезднер Банк решила да изведе на Балкану нарочиту активност.

Дајче Оријент Банк, чији је рад у Турској и у Египту готово потпуно обустављен због рата, спрема се такође да прошири своју акцију у Бугарској и у Грчкој, где већ има многобројне филијале.

Види се да се високи немачки финансијери спремају да узму знатну улогу у експлоатацији балканских земаља, ако се не буде паметно њихов рад пазирао.

РАЧУН ЗА ИСПЛАТУ

Цирих. — »Градер Тагеспост«, уверена да је Бугарска остварила све своје аспирације, протестује зашто се бугарске трупе не употребле сада на другим ратним позорницама. Бугарска војска може да да резерву централним силама против споразума, и ако се неће слати у Француску, може се употребити за ослобођење Палестине или Месопотамије. Према »Тагеспосту« бугарске би се трупе могле такође корисно употребити против Италије. »Бугари

не смеју заборавити, да им Добруда није уступљена непосредно већ од четири савезника, заступана на преговорима у Букурешту. Зато не би било од тих савезника ни мало некавалерски кад би послали Бугаре у Палестину.«

УЧЕШЋЕ ЈАПАНА

Париз. — Нове трупе јапанске искрцале се у Владивостоку. Становништво их је одушевљено дочекало. Бољшевици се повлаче са журбом из вароши источног Сибира, и не мисле да се одупру интервенцији Јапана. У Русији чак ова интервенција има велики број присталица који не крију наду да у Русији виде ускоро учвршћену народну владу.

ИЗ РУСИЈЕ

Париз. — »Тан« добија из Петрограда: У Москви је одржан збор шефова револуционарних социјалиста, кадета, националних социјалиста из групе Плеканова и предствника разних радничких удружења. Збор је донео резолуцију, у којој се тврди, да је миром у Брест Литовску Русија ојачала Немачку, и да је Украјина постала нека врста савезника централних држава, те да су с тога савезници стекли потпуно право, да на руској територији организују отпор против Немачке.

У резолуцији се даље вели, да при организацији овога отпора треба да суделују сви савезници. На тај ће начин савезници прикупити све руке елементе, који су одлучно противни миру у Брест Литовску.

Париз. — Из Москве: Посланици Француске, Италије, Сједињених Држава, Србије, Кине, Сијама и

Бразила стигли су 16. марта у Вологду, варош 560 километара удаљену од Петрограда.

На позив посланика, јуче су приспели овде шефови италијанске и француске мисије, који ће се задржати свега неколико дана. У последње време савезничке војне мисије у непрестаном су контакту са врховним руским војним одбором, коме председава Троцки. Врховни ратни савет израдио је правила за нову црвену војску. Функције одбора простих војника ограничена су на питања економског јарактера. Врше се озбиљне припреме за одбрану Полтаве и Екатеринослава.

Добровољачка војска за одбрану Кавказа од Турака сваки дан све је многобројнија. Очекују се крваве борбе у области Батума.

Париз. — Јављају из Петрограда: Берлинска влада тражила је да све руске лађе из балтичке флоте напусте територијалне воде Финске, јер треба да буду разоружане 12. априла пре подне према 5 члану уговора у Брест Литовску.

Преки суд је проглашен у Ларском Селу, поводом побуна, које су произишле услед немања хране.

ЧЕЦИ И ЈУГОСЛОВЕНИ

Цирих. — Наставља се рад Чеха и Југословена, а и влада наставља прогонима.

У Хрватској је забрањена општинама свака манифестација у корист југословенске идеје. У Загребу је забрањен за осам дана један југословенски лист. Издата је нова уредба за цензуру, која скоро онемогућава опстанак листа, који не би ширили искључиво немачке и

деје. »Словенски Народ« поводом иницијативе да се дође до споразума између владе и Југословена, пише: »Макава била реформа устава, она ће задржати немачко мађарску превласт, коју ми хоћемо да оборимо. С тога је узалудно и бесмислено и преговарати с Немцима, који не пристају на словенско становиште. Треба признати право појединим народима на независност и право самоопредељења.«

ВЕШТО СУ ОБЈАСНИЛИ

Цирих. — У Аустрији се много говори о лорду Нортклифу и његовој пропаганди у непријатељским земљама. Неки аустријски кругови у покрету потиштен народова виде прет лорда Нортклифа. И немачки посланици у бечком парла-

менту поднели су влади интeрпелацију, у којој се између осталог каже, да »проектили енглеског новца« раде у унутрашњости монархије.

АМЕРИЧКА САРАДЊА

Вашингтон. — Донесен је закон којим се одобрава отварање новог ратног зајма од 40 милијарди франака, од којих ће се ставити на расположење савезницима 8 и по милијарди. Пошто сенат ратификује закон, рачуна се да ће нови зајам досегнути до 43 милијарде и 330 милиона.

Министар финансија Мак Аду, мисли, да ће та сума бити довољна за ратне трошкове, и да неће бити потребно прибећи новим финансијским операцијама пре јесени ове године.

ЗАПАДНИ ФРОНТ

Лондон. — Од заробљеника дознајемо, да је део крај, куд су Немци прошли, прекривен лешевима и да је ваздух заражен задахом смрти. Немогућа им је употреба бунара, немогуће стављање у порушеним селима. Ервиљер, Гонекур, Вранкур и друга села посејани су немачким лешевима и дуж гута између села велике су гомиле лешева, које су на крају сваке борбе слагали на гомиле да ослободе путеве за саобраћај. Тек пре неколико дана непријатељ је почео да спаљује и покопава своје мртваце. Пре није имао времена ни да пренесе све своје рањенике а камо ли да покопава мртваце.

Париз. — Артиљерска борба била је врло јака у току ноћи у пределу Ангар ан Сантер. Извијачка француска одељења била су врло активна на секторима Наојан и Кали сир Мац. Французи су имали извршени број заробљеника. Бомбардовање је врло јако у пределу канала Оазе и у шуми Парга. Французи су извршили препаде на линију непријатељеву према Шермези и западно од Бит ди Менил и довели заробљенике.

Лондон. — Дописник Агенције Рајтер јавља с француског фронта: »Немачке дивизије нападају са овом методом: у првој линији налазе се две групе, пешадија од по три батаљона, који директно наступају према објекту. За њима наступају специјалисти,

ФЕЛТОН

МАКСИМ ГОРКИ:

У СТЕПИ

Пред нама на хоризонту блистале се магловите фигуре, чији су се крајњи рубови преливали из љубичасте у ружичасту боју.

— Сигурно су оно кримска брда, рече »ѓак« сувим гласом.

— Брда? Одговори војник. Њих за дуго још неће бити. То су облаци, само облаци. Погледај како изгледају, као малина у млеку!

Ја приметих, да би било веома пријатно кад би се облаци састојали од малине и млека. Та моја примедба на једанпут појача нашу глад — питање наше егзистенције.

— До ѓавола, грдио је војник и зурио у даљину, кад би барем наишли на каквог

живог човека! Никога нема. Мораћемо, као медведи зими, да сисемо своје рођене шапе.

— Говорио сам ја, да се ми кренемо у насељене крајеве, рече »ѓак« поучним тоном.

— Ти говорио, повика војник узрујано. С тога ти и јеси научењак, да говориш! Али где има овде насељених крајева? То сам враг зна!

»ѓак« заћута. Сунце је залазило и својим зрацима обасјавало облаци на хоризонту, који су се одразивали у најразличитијим, неописивим бојама.

Наша је глад постајала све несноснија. Црева су крчала. То је био један ве-

ома неугодан осећај. Изгледало је, као да сокови из свих мишића тела некуд истичу, испарују, и да услед тога мишићи губе своју снагу и покретност. Уста и непци били су стално суви, глава тешка, а пред очима непрестано су играле неке црне тачке, које су, с времена на време, добијале облике топлих комада меса и хлеба. Успомене на ове »наше слике из прошлости« ређале су се са одговарајућим укусом, и тада је изгледало, као да се у желудцу окреће неки нож.

Ипак смо ишли даље, причајући један другоме своја осећања. Обазирали смо се на све стране, не би ли видели какво стадо оваца, и слушали смо, да ли се чује шкрипа каквих татарских кола, која преносе воће на јерменско тржиште.

Али, степа је била мирна и пушта.

У очи тога тешког дана појели смо били три до четири фунте хлеба и пет лубеница. После тога прешли смо скоро 40 километара — то није никаква сразмера између примања и издавања — и заспали смо на тргу у Перекопу, где нас је глад пробудила.

»ѓак« нам је с разлогом саветовао да не спавамо, већ да преко ноћи нађемо неко занимање, које — ипак у пристojном друштву није лепо говорити о повреди права својине и ја бих хтео то да прећутим.

Хоћу да говорим само истину, али у овом случају није корисно за мене да будем суров. Знаш, да људски осећаји у наше културно доба постају све блажи, и да, кад човек зграби свога ближњег за гушу, у чврстој одлуци да га угуши, — он се труди да то

уради што је могуће пријатније, узимајући у обзир сва правила пристojности, која су у таквим случајевима уобичајена. Тај напредак човечанства констатовао сам на својој властитој гуши, и ја тврдим са угодним осећајем и уверењем, да се на овом свету све развија и напредује. Особито се овај величанствени напредак јасно види у свакогодишњем умножавању тамница, кафана и извесних других кућа.

Док смо гутали пљувачу и у пријатељском разговору настојали да умањимо бол желудца, ишли смо даље кроз густу и нему степу, обасјану црвеним зрацима вечерњег сунца. Пред нама је залазило сунце полако купајући се у зракама обасјаним, нежним облацима, а околу нас већ се спуштала модра тама, скри-

вајући постепено непријатни хоризонт.

— Хоћемо ли браћо, да запалимо ватру, рече војник, дижући са земље парче дрвета. Преноћићемо у степи. Дрва суво грањекупите и донесите све.

Сиђемо с пута и почнемо купити суву траву и све што је било за гориво. При сваком сагибању јављала се код нас страсна жеља, да легнемо на земљу, да на њој останемо непомични и да се не наједемо, док се не уморимо, па да онда заспимо, макар то било вечним сном, само да једемо, да жваћемо и да осетимо како нам топла каша полако мли низ уста, кроз суви једњак, у лакоми и сужени желудац, који гори од жеље, да нешто у себе прими.

(Наставиће се)

која је задатак да уништи непријатељска одељења, која дају отпор. Ови одреди специјалиста састоје се од 1 јуришне чете, 1 и по митраљеске чете, пола чете пвонера, 1 одред за бацање пламена, пола чете са тешким рововским мерзерим, 1 батерије лаких рововских мерзера.

После ових одељења долази 1 пук пешадије са тенковима, 2 чете бициклиста и 1 јуришна чета. Дивизију штите 12 пољских и 6 тешких батерија. Тако исто има специјалних артиљер-

ских одреда, који прате пешадију. Ти одреди носе 2 брзометна лака тона за борбу против тенкова.

Немци имају две врсте тенкова: енглески и немачки модел. Тенкови немачког модела мањи су, али брзи и јаче наоружани. Имају по 3 тона, митраљезе и бацаче пламена. Ови се тенкови затварају херметички, кад прелазе зоне испуњене гасовима.

Дописник напомиње иронично да је давио прошао дан, кад је Хинденбург рекао да ће ући у Париз.

ним бројем трупа, које се састоје од Литванаца, морнара и многобројних чешких одреда, који се нарочито истичу својом дисциплином, организацијом и храброшћу.

Париз. — Украјинске трупе дошле су на 30 врта код Харкова. Месни Совјет напустио је варош. Ове су трупе заробиле комесара за унутарње послове и стрељале га.

Дневне Вести

КОНЦЕРАТ

Концерат у корист наших избеглица, који услед рђавог времена до сада није могао бити изведен, одржаће се у недељу, 1 априла, у 3 сата по подне. Очекивати је, да ће српска публика и овои приликом својом посетом потпуно помоћи избеглице, које су остале без срестава.

ДОГОВОР ИЗБЕГЛИЦА

У недељу, 1. априла, у 3 и по сата по подне, одржаће се конференција овдашњих српских избеглица у порти цркве Св. Саве, ради претреса правила о оснивању задруге избегличке, а по одлуци конференције од 25. овог месеца.

ИЗ СРБИЈЕ

ПРИСЛЕПЕ ФОТОГРАФИЈЕ

Моле се ниже именована лица, да изволе јавити Обавештајном Бироу у Солуну своју тачну адресу и назначе под којим је редним бројем фотографија коју траже.

ЗВАНИЧНИ ИЗВЕШТАЈИ

ФРАНДУСКИ КОМИНИКЕ

23 сата. — После артиљеријске припреме јутрос су Немци напали француске линије на фронту Хангар-Ан Сантер-Хурж. Развила се жестока борба, која је трајала цео дан. Наспрам Хуржа Немци нису успели да напредују упркос великим напорима. После више неуспешних напада добијајући стално свежа појачања Немци су продрли у Хангар. Против напада французи су одбили Немце у западни део села где се наставила огорчена борба.

На сектору Ноајон врло јака артиљеријска борба. Француске су батерије ставиле под своју ватру немачке смакнуте трупе. Немци су бомбардовали Ремс, појавило се више пожара нарочито око катедрале.

У шуми Апрумон Немци су извршили јак напад на француске положаје код Брила и ишли у истакнуте линије. Француске и америчке трупе кооперишући извршиле су контрапад и одмах истерале непријатеља.

Извештај штаба Источне Војске. — Напади непријатељеви на Црној и између језера потпуно су одбијени. Погован сукоб патро-

209. Аврамовић Димитрије из Зеоне.

210. Арсић Божић од сестре Јулке из Београда.

211. Атанацковић Милеико арт. наред. од оца и мајке Крагујевац.

212. Атарач Јован од Зорке Брајалић, Смедерево.

213. Аћимовић Лазар од Зорке из Београда.

214. Бабић Драгољуб без икаквих назначења.

125. Богичевић Драгољуб без икаквих назначења.

216. Васић Петар шумар из Рогота од Вукс и Маре.

217. Вељковић Милан од жене Јеле из Београда.

218. Вујичић Ђорђе од сестре Маре.

219. Вуковић Никола од Бољке из Цетиња.

220. Вучковић Димитрије из Дубравце од Алексције.

221. Гајевић Вуканин од сестре Цвете Стојковић из Београда. (Наставиће се)

САОПШТЕЊА

Резервни пешад. поручник Никола Ј. Бозовић п. 52, моли свакога ко ма шта зна за Алексеу Аризановића обвезника, за њега шта брат Риста Аризановић из Београда, да јави на горњу адресу.

Душан Грбић, добровољац 4 чете 3 батаљона бр. п. 28 тражи брата Андрију Грбића, из села Нађоге-срез Арадски, округ Темеш, варски.

Драгољуб В. Станојевић, обвезник у штабу пука бр. XVI моли добровољце из Америке да га известе је ли дошао са њима и његов брат Душан В. Станојевић, из Бруса крушевачког, који је живео у Њујорку.

ла у пределу Буткова. Артиљеријска борба јака западно од Дојранског језера, на Црној и у области Битоља.

Наши авијатичари бомбардовали су с потпуним успехом железничку станицу Порој и депое логоре у пределу Демир Хисара, Бевџелије и Роздена. Око 900 килограма експлозива бацили смо на ове објективе.

ЕНГЛЕСКИ КОМИНИКЕ

Прошле ноћи биле су упорне борбе близу Мервила и Неф Бенгуа. У та два места непријатељ је наставио напад и напредовао. Мервил је пао у току ноћи.

Непријатељеви напади у току јучерашњег дана у близини Плегстерта успели су после живе борбе да одбаце наше трупе на нове положаје у области Нев Еглиз. На осталом делу северног фронта ситуација непромењена.

Део наших положаја северно од Пестибера у који се непријатељ био пробио преотели смо после кратког напада.

На фронту између Лоаз и обале Лав, и на северу, одбијени су непријатељски напади. Борба се наставља на

целом фронту северно од канала Ла Басе па до Холбека.

Јужно од Араса непријатељ је јуче вршио јаке локалне нападе, који су били увек одбијени.

Северније, непријатељ је после дуге борбе успео да продре у један наш положај код Тилој Ле Мофлен, али је смета протеран и положај протет.

Непријатељска артиљерија показала је велику активност и с једне и с друге стране Соме.

НАЈНОВИЈЕ ВЕСТИ

Рим. — Према званичним обавештењима, за време последњих десет дана враћени су патраг у потпуном нeredу сви аустријски пукови који су били упућени на западни фронт. Кореспондент Биро из Веча демантује да су аустријски заробљеници нали у руке Савезницима на западном фронту тврдећи да никад аустријске трупе нису ни биле упућене у француску.

Цирих. — Појавиле су се велике тешкоће око закључења мира са Румунијом.

Париз. — Клемансо је изјавио сараднику »Лионског Демократа: Знам добро какав тежак задатак има да изврши савезничка војска. Убеђен сам да ће она ипак одржати превагу, и ако пред собом има знатну непријатељску снагу. Тај сам утисак понео полазећи са фронта.

Париз. — Аустријска влада је одбила да прими Каменова као амбасадора Русије у Бечу.

Париз. — Крајем маја одржаће се овде конгрес свију савезничких народа.

Лондон. — Генерал Шчербачев прешао је у румунско поданство и примио команду над једним румунским корпусом.

Париз. — Влада има доказа, да су Немци у борби употребљавали француске ратне заробљенике на три километара од бојне линије.

Лондон. — »Тајмс« дознаје из Москве: Аустро-немачке трупе приближавају се Севастопољу. Његов пад се сматра као неминован.

Париз. — Телеграфшму из Цириха: Јуче после подне држан је дуг ратни савет у главној немачкој команди у Спа, коме је присуствовао и цар Вилем. »Берлинер Тагеблат« сазнаје, да су на њему претресани догађаји у Русији и ситуација на западном фронту. За време седнице немачки су авиоплани били стално у ваздуху да би заштитили живот царев

Доцније. — Прекоцелог дана јак непријатељски притисак јужно и југозападно од Бајела. Непрекидни напади врше се на овом сектору и још се настављају. Наше трупе су поступно потиснуте до положаја у близини железничке пруге Бајер и отпочеле живу борбу. Исто тако, живе борбе на другим деловима фронта северно од канала Ла Басе и непријатељ је мало напредовао између Лаве и Клепенс.

против лета савезничке авиатике.

Лондон. — Дописник »Дејли Њуса« у Женеви јавља, да шефови аустријских социјалистичких странака имају озбиљне намере и да се ускоро морају очекивати озбиљни догађаји у Аустрији.

Њујорк. — Орган министарства војног пише: Савезничка војничка машина под командом Фока ради са математичком тачношћу и лакоћом, обезбеђујући највећу штедњу у људима. Немци нису још при крају своје офанзиве. Они ће се још неко време напрезати да по сваку цену постигну толико жељени успех.

Париз. — Изјаве због којих је одложено извршење смртне казне над Боло пашом, тичу се једне афере која је у току. Оне се сада проверавају.

Рим. — Телеграфшму из Берна да су Макензенове трупе стигле на западни фронт. Неки ће пукови од ових трупа учествовати у офанзиви на италијанском фронту.

Лондон. — Дописник »Дејли Мелас« у Вашингтону каже, да Вилзонев говор у Балтимору представља нов програм америчке политике.

Париз. — Према вестима из Солуна, званични војни кругови саопштавају да су немачки пукови, који су се налазили на маџедонском фронту повучени и упућени на западни фронт.

Париз. — Мајор Сиврије, анализирајући у »Матену« ситуацију на западном фронту, каже да немачки генералштаб још тежи ка Амјену и да се морају очекивати нови бесни напади. Завршује речима: Надам се да ми имамо довољно снаге за парирање ових напада.

Цирих. — Килман је отпутовао прејуче за Букурешт.

Петроград. — Бољшевичка влада суспендовала је лист »Рускоје Слово« због једног чланка, у коме је доказивао, да ће интервенција Јапана довести спас Русији.

КОНГРЕС У РИМУ

Рим. — Јуче је на најсвечанији начин и у присуству многих политичких личности, конгрес народа од Аустрије потиштених закључио свој рад. Представници свих делегација говорили су и били су бурно поздрављени.

Трумбић је у бури овација изложио историјски карактер Крфске Декларације, која доказује вољу југословенског народа да постигне уједињење, ослободивши се јарма Хабзбурговаца. Трумбић је затим рекао, да је већ постављен темељ италијанско југословенском споразуму, који ће се наставити на конкретан и интиман начин после рата.

Делегат Заморски је изјавио, да се пољско питање мора решити радикално и потпуно у смислу независности и уједињења Пољске. Судбина њена везана је за победу Савезника.

Чешки делегат Бењеш изјавио је, да је овај конгрес страхан за Аустрију и да ће се то ускоро и видети.

Конгрес је изгласао једну дугу декларацију, у којој се износе циљеви потиштених народа против немачко-аустријске хегемоније.

Народи од Аустрије потиштени, саставши се на конгресу у Риму изјављују:

1). Сваки народ проглашује своје право да створи своје народно и државно јединство и да га усаврши постигнувши потпуну независност.

3). Сваки народ изјављује, да је Аустроугарска монархија средство немачке хегемоније и основна препрека њихових права.

3). Конгрес изјављује да је потребна заједничка борба против заједничких угњетача за потпуно ослобођење.

Између италијанских и југословенских представника засебио је још донесена изјава:

1.) Уједињење и независност југословенског народа признаје се као битни интерес за ита-

лијански народ, а тако исто уједињење и независност италијанске нације за Југословене.

2). Ослобођење Јадрана и његова одбрана од сваког садашњег и евентуалног будућег непријатеља од животног је интереса за оба народа.

3). Несугласице територијалне решења се пријатељски на основици принципа народности и на начин да се не повреде узајамни животни интереси а који ће се ближе одредити при закључењу мира.

Представници пољски, пошто је пољско питање везано и за немачко питање, додали су и друге декларације, изјављујући, да сматрају Немачку главним непријатељем Пољске. Пољаци виде у акцији ослобађања народа од Аустроугарске монархије један од главних услова и за своју независност према Немачкој.

Конгрес је донео све резолуције једногласно.

ПОТПУНА САГЛАСНОСТ

Рим. — Орландо је примио југословенске делегате. Између осталих био је Трумбић, Јамбришак, Тринајстић и Стојановић. Развила се између њих врло срдачан разговор, у коме се констатовало поклапање аспирација италијанских са југословенским као и солидарност покрета за независност и уједињење Југословена са ратним циљевима Италије и Споразума. Делегати су понели најлепше утиске са овог разговора: Они су задовољни, што је италијански премиер нагласио своју веру у рад југословенског одбора.

УКРАЈИНА

Цирих. — »Франкфуртер Цајтунг« доноси: Борбе у Украјини постају сваки даном све крвавије. Максималистичке вође Криленко, Муравјев, Антонов и Егинов организовали су овај отпор и располажу са блиндираним аутомобилима и прилич-